

Sygn. akt IV U 430/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 stycznia 2015r. w S.

odwołania R. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 28 marca 2014 r. Nr (...)

w sprawie R. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonemu R. P. przysługuje prawo do emerytury od dnia 24 marca 2014 roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz R. P. kwotę 60 (sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 430/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 marca 2014 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił R. P. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. ma wymagany staż ubezpieczeniowy 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy przyjął za udowodnione przez ubezpieczonego na datę 01.01.1999 r. okresy nieskładkowe: 3 miesiące i 14 dni, okresy składkowe: 24 lata, 6 miesięcy i 8 dni tj. łącznie 24 lata, 9 miesięcy i 22 dni, w tym staż pracy w warunkach szczególnych 15 lat, 1 miesiąc i 22 dni. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców tj. od 24.03.1970 r. do 24.09.1972 r., z uwagi na to że odmówił wiarygodności zeznaniom świadków.

Odwołanie od w/w decyzji złożył R. P. wnosząc o jej zmianę, zaliczenie pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że po powrocie ze szkoły oddalonej od jego miejsca zamieszkania o 22 km pracował w gospodarstwie rolnym rodziców do późnych godzin wieczornych, a ponadto w okresie wakacji szkolnych nigdzie nie wyjeżdżał pracując stale w gospodarstwie rodziców (odwołanie k.1-2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.3-5).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. P. ur. (...) , w dniu (...) ukończył 60-ty rok życia. W dniu 10 marca 2014 r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 24 lat, 9 miesięcy i 22 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 24 lata, 6 miesięcy i 8 dni, a okresy nieskładkowe 3 miesiące i 14 dni. Ponadto organ rentowy uznał ubezpieczonemu staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat, 1 miesiąca i 22 dni. Organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy ubezpieczonego okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców tj. od 24.03.1970 r. do 24.09.1972 r. odmawiając wiarygodności zeznaniom świadków, podnosząc, że ubezpieczony nie mógł pracować w pełnym wymiarze w gospodarstwie rolnym rodziców skoro uczył się w szkole podstawowej oddalonej od miejsca zamieszkania o 22 km, oraz uznał, że doraźna pomoc w gospodarstwie, które nie stanowiło głównego źródła utrzymania rodziny, bowiem ojciec ubezpieczonego pracował również zawodowo, nie stanowi stałej pracy zaliczanej do stażu ubezpieczeniowego (decyzja z 28.03.2014 r. k.35 akt emerytalnych).

Rodzice ubezpieczonego E. i H. małż. P. mieszkali we wsi O. i byli posiadaczami a następnie właścicielami gospodarstwa rolnego o powierzchni 1,50 ha (protokół ze sprawdzenia stanu posiadania dla celów uwłaszczeń k. 15-16 akt emerytalnych). Poza tym wymienienie dzierżawili jeszcze ok. 1 ha łąki od rodziców K. T. i burty kolejowe, gdzie kosili trawę (zeznania K. T. k. 19). Ubezpieczony mieszkał razem z rodzicami do 23 sierpnia 1978 r. (zaświadczenie o zameldowaniu k. 14 akt emerytalnych).

R. P. od 1 września 1969 r. od 24 czerwca 1972 r. chodził do (...) Szkoły Zawodowej nr (...) w S. i ukończył ją uzyskując zawód ślusarz mechanik w dniu 24 czerwca 1972 r. (świadcstwo k.21). Przez cały okres nauki ubezpieczony dojeżdżał do szkoły zawodowej pociągiem. Dojazd pociągiem w jedną stronę zajmował ubezpieczonemu 30 min. Wracał do domu ok. godz. 14-15 i zajmował się pracą w gospodarstwie. Rodzice ubezpieczonego hodowali inwentarz żywy: mieli dwie krowy, trzodę chlewną, drób.

W ramach potrzeb ubezpieczony pomagał rodzicom w pracach w gospodarstwie rolnym np. pracując przy inwentarzu żywym i przy pracach polowych tj. sianokosy, żniwa, wykopki, orka, sianie, wywożenie obornika. Rodzice ubezpieczonego nie mieli własnego konia, pożyczali go od sąsiadów. Za konia ubezpieczony chodził również na odrodek. Ubezpieczony pomagał również w obrządki inwentarza, wyganiał, przeczepiał i przyganiał krowy z pastwiska, pomagał matce w dojeniu krów, wynosił mleko do mleczarni. Ubezpieczony był najstarszy z rodzeństwa, jego ojciec pracował również jako strażnik w banku w W., a matka była chorowita i dorabiała chałupniczo przy robieniu szcrotek.

W okresie wakacji szkolnych ubezpieczony nigdzie nie wyjeżdżał i przez cały okres wakacji pracował w gospodarstwie rodziców przy wszystkich pracach polowych, przydomowych i przy inwentarzu, które wymienione zostały powyżej. Pracę w gospodarstwie rolnym ubezpieczony w okresie wakacyjnym wykonywał od rana do wieczora (zeznania świadków: K. O. k. 18v, S. K. k. 18v-19, W. P. k.19). W okresie od wiosny do jesieni ubezpieczony na pomoc rodzicom w gospodarstwie poświęcał co najmniej 4 godziny dziennie, w okresie zimowym od 1 do 2 godzin (zeznania W. P. k. 19).

Po skończeniu szkoły (...)r. do podjęcia pierwszej pracy tj. do 24 września 1972 r. ubezpieczony mieszkał razem z rodzicami i pomagał im stale w pracy w gospodarstwie rolnym wykonując pracę w wymiarze przekraczającym połowę wymiaru czasu pracy (zeznania ubezpieczonego k. 24v-25).

Ubezpieczony jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem ZUS-u na dochody budżetu państwa (okoliczności niesporne, oświadczenia zawarte we wniosku o emeryturę -k. 2 akt emerytalnych ubezpieczonego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego R. P. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek z dniem 24 marca 2014 r. oraz spełniła przesłankę 15 –letniego stażu pracy w warunkach szczególnych, oraz złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku otwartego funduszu emerytalnego za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r., okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczonemu R. P. brakuje do 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych 2 miesiące i 8 dni i co do zasady o taki okres może być uzupełniony okres ubezpieczenia o okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia a przed 1 stycznia 1983 r. Zgodnie z wytycznymi doktryny i orzecznictwa, aby można było zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia traktując je jako okresy składkowe ubezpieczony musi wykazać, iż pracował w gospodarstwie rolnym rodziców co najmniej 4 godziny dziennie. W przedmiotowej sprawie zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków: K. O., S. K., W. P., K. T. wykazał w sposób nie budzący żadnych wątpliwości, iż ubezpieczony w okresie od 24 marca 1970 r. do 24 września 1972 r. pracował w gospodarstwie rolnym rodziców w okresach od wiosny do jesieni (od kwietnia do października) każdego roku w wymiarze przekraczającym cztery godziny dziennie, w tym w okresie wakacji szkolnych

od 1 lipca do 1 września każdego roku: 1970, 1971 i 1972. Ubezpieczony w okresie wakacji letnich nigdzie nie wyjeżdżał, pracował w gospodarstwie rolnym całe dnie od rana do wieczora przy takich pracach polowych jak sianokosy, żniwa, pielienie, wykopki, oraz przy inwentarzu żywym rano i wieczorem. Sąd obdarzył wiarygodnością dowód z zeznań wymienionych świadków oraz dowód z zeznań ubezpieczonego. Wymienione dowody są spójne, logiczne i korespondują ze sobą. Świadkowie K. O. i S. K. nie byli w stanie powiedzieć ile godzin dziennie ubezpieczony poświęcał na pracę w gospodarstwie rolnym, jednak mając na uwadze zeznania pozostałych świadków oraz mając na uwadze realia pracy w gospodarstwie rolnym w tamtym czasie, kiedy to wszystkie prace wykonywane były ręcznie, a rolnicy dysponowali jedynie sprzętem konnym do pracy w gospodarstwie zaangażowane były całe rodziny w tym dzieci, które pracowały jak dorośli przy wszystkich pracach polowych i przydomowych należało uznać, że we wskazanych okresach ubezpieczony na pracę w gospodarstwie rolnym rodziców poświęcał co najmniej 4 godziny dziennie. Należy mieć również na uwadze, że ze względu na brak mechanizacji prace rolnicze były wykonywane znacznie dłużej niż obecnie, szczególnie w okresie letnim praca była od rana do wieczora. W ocenie Sądu zatem zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do zaliczenia ubezpieczonego okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze 19 miesięcy i 24 dni (w miesiącu wrześniu 1972 r.) czyli okresów od kwietnia do października w roku 1970 i 1971 r. oraz od kwietnia do 24.09. w roku 1972 tj. znacznie więcej niż to jest niezbędne dla udowodnienia przez ubezpieczonego przesłanki „ogólnego stażu ubezpieczenia” 25 lat. Ubezpieczonej brakuje bowiem jedynie okresu 2 miesięcy i 8 dni. Do udowodnienia zatem wygananego okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze 25 lat na datę 1 stycznia 1999 r. wystarczające byłoby nawet zaliczenie tylko wakacji szkolnych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że ubezpieczonemu R. P. przysługuje prawo do emerytury od (...)r. tj. od osiągnięcia przez niego 60 roku życia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc zasądając na rzecz ubezpieczonego od organu rentowego kwotę 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w wyroku.